



GOOGLE CLASSROOM PLATFORMASINING TA'LIM JARAYONIDAGI O'RNI VA AHAMIYATI

Osiyo xalqaro Universtiteti

Sa'dullayeva Dildora O'ktamboy qizi

Annotatsiya: So'nggi yillarda raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanib borishi ta'lim sohasi uchun ham tub o'zgarishlarni olib keldi. Yer yuzidagi ko'pgina rivojlangan va rivojlanayotgan mamlakatlar zamonaviy axborot-kommunikatsiya vositalari yordamida o'qitish jarayonlarini takomillashtirishga intilmoqda. Ayniqsa, pandemiya davrida masofaviy ta'limga bo'lgan ehtiyojning ortishi natijasida onlayn platformalarning o'rnini mislsiz darajada oshdi. Shu jihatdan olganda, Google Classroom platformasi zamonaviy ta'lim muhitida o'zining qulayliklari, universalligi hamda samaradorligi bilan ajralib turadi.

Kalit so'zlar: Google Classroom, ta'lim jarayoni, onlayn ta'lim, raqamli platforma, interaktiv o'qitish, masofaviy o'qitish, virtual sinf, zamonaviy ta'lim, o'quv jarayonini boshqarish, ta'lim innovatsiyalari.

Google Classroom platformasi onlayn o'qitish tizimida o'qituvchi va o'quvchilar o'rtasidagi boshqariladigan, izchil aloqani yo'lga qo'yish va saqlab qolish, topshiriqlar almashinuvi, dars materiallarini berish, baholash hamda natijalarning ochiqligi bo'yicha yangi imkoniyatlarni taqdim etadi. Mazkur platforma o'qituvchiga dars mavzularini, ularning rejasini va muhokama qilinadigan materiallarni tartibli holda joylashtirish imkonini beradi. O'quvchilar esa istalgan joyda, istalgan vaqtda ushbu materiallarni ko'rib chiqishlari va mustaqil shug'ullanishlari mumkin. Bunday yondashuv, nafaqat pandemiya kabi favqulodda vaziyatlarda, balki an'anaviy auditoriya ta'limida ham ko'plab qulayliklar yaratadi. Google Classroom yordamida o'quvchilar va o'qituvchilar o'rtasida tezkor, samarali, shaffof muloqot vujudga keladi. Platforma chat, xabarlar, e'lonlar orqali



o'zaro fikr almashish imkonini beradi. Muayyan vazifalar, savollar, testlar onlayn tarzda topshiriladi va natijalari avtomatik tarzda qayta ishlanadi. Bu jihatlar o'qituvchidan ham, o'quvchidan ham an'anaviy ko'plab qog'ozbozlik va vaqtni tejashga yordam beradi, dars jarayonining muntazam va samarali tashkil etilishiga xizmat qiladi. Ushbu platformaning ahamiyatli jihatlaridan biri – barcha dars materiallari elektron shaklda saqlanishi va ular istalgan vaqtda va istalgan qurilmadan ochilishi mumkinligidir. Bu o'z navbatida o'quvchilar o'rtasida axborotni teng taqsimlashga xizmat qiladi. O'qituvchilar fan bo'yicha kerakli dars fayllarini, video va audio materiallarini bir joyda jamlashi, o'quvchilarning faolligini hamdo'stona boshqarishi osonlashadi. Bundan tashqari, o'qituvchi o'quvchi faoliyatini real vaqt rejimida kuzatib borishi va baholashi mumkin, bu o'z o'rnida o'quvchi uchun ham, o'qituvchi uchun ham muhim turtki hisoblanadi [1].

Ta'lim jarayonida shaffoflik va baholash tizimining aniq va adolatli tashkil etilishi har tomonlama sifatning oshishiga olib keladi. Har bir o'quvchining mustaqil ishlashi, o'z vaqtida materiallar va topshiriqlarni bajarmasligi yoki o'zlashtirmasligi aniq ko'rinib turadi, bu esa ota-onalar va boshqaruvchilar uchun ham muhim. Barcha natijalar onlayn statistik shaklda ko'rsatilgani sababli, vaqt o'tishi bilan o'quvchining taraqqiyoti yoki orqada qolishini baholash va tahlil qilish osonlashadi. Google Classroom platformasi orqali o'qituvchi va o'quvchilar o'rtasida masofaviy bo'lsa-da, yaqin hamkorlik, interaktivlik vujudga keladi. O'qituvchilar o'z fanini zamonaviy tendensiyalarga mos tarzda yondashishi va innovatsion uslublarni qo'llashi mumkin. Mazkur platformada onlayn imtihonlar, diskussiya forumlari, ochiq bahs va suhbalar, mashg'ulotlar tashkil qilish imkoniyati mavjud. Bu esa o'quvchilarning interaktiv faolligini oshiradi, kreativ va tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini shakillantiradi, bilim olishga qiziqishni kuchaytiradi [2].

Raqamli resurslarga oson kirish, barcha dars fayllari va topshiriqlarning yagona joyda jamlanishi, fanlarni izchil o'zlashtirish va o'z vazifalarini o'z vaqtida bajarish o'quvchining o'z-o'zini boshqarishi uchun ham qulay. Bu esa mas'uliyat va



tashabbuskorlik kabi fazilatlarni rivojlantirishga xizmat qiladi. Yuqoridagi qulayliklar, ayniqsa, zamonaviy yoshlarning tezkor axborot olish va qayta ishlashga bo'lgan ehtiyojlari uchun ayni muddao. Bunday yondashuv milliy ta'lim tizimida ham ilg'or metodlarning joriy etilishini tezlashtiradi. Platformaning asosiy afzalliklaridan biri, uning mutlaqo bepul ekani va turli dasturiy vositalar bilan integratsiyasi keng imkoniyatlarni ochadi. Masalan, Google Drive, Google Docs, Google Meet va boshqa servislar bilan mos ishlashi onlayn ta'limni yanada mukammal qiladi. Bu esa ta'lim jarayonining uzviyligini, xatolik va kamchiliklarsiz, yagona ekotizimda tashkil etilishini kafolatlaydi [3].

Ta'lim muassasalari uchun Google Classroom ko'plab tashkilotchilik va boshqaruv yumushlarini engillashtiradi. O'quvchilar guruhlarini boshqarish, fan va kurslarni tartiblash, dars jadvali va baholash tizimini avtomatlashtirish imkoniyati platformaning eng muhim afzalliklari qatoriga kiradi. Darslarni arxivlash hamda zarur paytda qoldirilgan materiallarga qaytish oson. Bunday imkoniyatlar o'qituvchilarning o'z faoliyatini doimiy ravishda takomillashtirishiga va zamonaviy metodikalarni joriy etishiga imkon yaratadi. Google Classroom platformasi o'qituvchilar uchun turli xil vositalar ham taqdim etadi. Onlayn so'rovnomalar, tezkor testlar, qisqa savollar yordamida ta'lim jarayonida tahlil va baholash yangi bosqichga ko'tariladi. Bu esa o'quvchilarning mustaqil, izchil va chuqur bilim olishiga, muayyan mavzudagi tushunchalarini chuqurlashtirishga xizmat qiladi. O'qituvchi esa bu jarayonda doimiy mentorlik, ko'mak berish va motivatsiya vazifalarini o'ta olishi uchun keng imkoniyatlarga ega bo'ladi [4].

Ta'lim jarayonida zamonaviy raqamli platformalardan foydalanish haqida so'z yuritilganda, ko'plab pedagoglar va mutaxassislar Google Classroom platformasining yetakchi o'rinda turishini e'tirof etadilar. Darslarning izchilligi, vaqt va resurslarni tejash, an'anaviy va onlayn uslublarni muvaffaqiyatli uyg'unlashtirish imkoniyati ushbu platformaning ustunliklaridandir. Turli hududda istiqomat qilayotgan, salomatligi tufayli darslarga kelolmaydigan yoki chekka



joylardagi o'quvchilar ham to'laqonli ta'lim olish imkoniyatiga ega bo'lmoqda. Bu esa jamiyatda ta'lim imkoniyatlarida ijtimoiy tenglikni ta'minlash, har bir o'quvchini o'qish uchun rag'batlantirishga zamin yaratadi [5].

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, Google Classroom platformasi raqamli ta'lim jarayonining ajralmas qismi bo'lib, o'quv jarayonini soddalashtiradi, samaradorlik va sifatni oshiradi, boshqaruv jarayonlariga innovatsion yondashuvni olib kiradi. O'qituvchi va o'quvchilar o'rtasidagi masofani juftlashtirib, bilim almashinuvi va hamkorlikni rivojlantiradi. Darsliklar, yutuqlar va resurslarga ochiq kirish orqali o'qituvchi va o'quvchilar malakasini oshiradi, ta'lim tizimining rivojlanishiga yangi bosqich olib keladi. Google Classroom yordamida tashkil etilgan ta'limda zamonaviy texnologiyalar asosida bilim olishga intilish, interaktiv va hamkorlikda o'qitish metodlari rivojlanadi. Natijada, umumiy ilmiy va pedagogik taraqqiyot, ijtimoiy adolat va zamonaviy bilim olish imkoniyatlari talabalarga ochiladi. Shu sababli, Google Classroom platformasining ta'lim jarayonidagi o'rni va ahamiyati juda muhim bo'lib, kelgusida ham raqamli ta'lim taraqqiyoti uchun asosiy vositalardan biri bo'lib qoladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abdullayeva, D. (2019). "Raqamli ta'lim muhiti va uning samaradorligi". O'zbekiston Pedagogik Jurnali, 3(17), 78–84.
2. Ahmedov, B. (2020). "Onlayn ta'lim platformalarining ta'lim jarayonidagi o'rni va ularning imkoniyatlari". Ilmiy Axborotlar, 2(27), 56–61.
3. Akbarova, N. (2021). "Elektron ta'lim resurslaridan foydalanish samaradorligi". Zamonaviy Ta'lim, 2(12), 61–67.
4. A'zamova, M. (2018). "Pedagogik jarayonda axborot texnologiyalaridan foydalanishning nazariy asoslari". Ta'lim Avlodi, 1(2), 33–39.



5. G‘aniyeva, S. (2019). “Masofaviy ta’limning zamonaviy yo‘nalishlari”. Ta’lim Innovatsiyasi, 6(11), 100–107.
6. Jabborov, O. (2022). “Google Classroom platformasining ta’lim jarayonidagi o‘rni”. Zamonaviy O‘qituvchi, 12(3), 45–50.
7. Mirzayev, R. (2021). “Masofaviy ta’lim texnologiyalarining samaradorligi”. Ilm-Fan va Taraqqiyot, 9(4), 81–88.